

Международен ден на мира 21 септември 2017

Дружество за ООН в България
септември 2017

Уважаеми колеги, учители и приятели,

Предлагаме Ви на 21 септември заедно да отбележим Международния ден на мира!

Международният ден на мира, отбелязван всяка година на 21 септември, отразява споделения ни стремеж да сложим край на ненужното страдание, причинено от въоръжен конфликт. Това е ден, в който Обединените нации призовават към прекратяване на огъня за 24 часа, с надеждата, че един мирен ден може да доведе до друг, до следващ, и така накрая пушките да замълчат.

Предлагаме Ви информация и предложения за занимания в час на класа или във всеки друг час или извънкласна форма, които намерите за подходящи. Предложените занимания насочват към причините за дефицита на мир в нашия свят и към важността на защитените права на човека като предпоставка за мир и човешка сигурност.

Един от големите проблеми на съвременното ни е тероризмът и големите бежански вълни, породени от нестихващи конфликти в много точки на света. Превенцията на тероризма и битката за мира са сред най-актуалните теми в дейността на ООН. Работата в областта на правата на човека и предоставянето на закрила са сред основните й приоритети.

Тази година в посланието на Генералния секретар на ООН по повод изброяването на 100 дни до 21 септември, Международния ден на мира, акцентът е върху съдбата и страданията на бежанците и мигрантите. Във връзка с това бихме искали да обърнем внимание на приетата през октомври 2016 г. Декларация от Ню Йорк за бежанците и мигрантите, която се оценява като балансирана основа за колективни, многостранни действия. Следващата година ще бъде от решаващо значение за постигането на напредък в преговорите за Глобален пакт на ООН за миграцията и за развиването на Глобален договор на ООН за бежанците. Европейският съюз е основен фактор в този процес.

Във връзка с това тази година Ви предлагаме и няколко занимания, свързани с правата на бежанците. Да заменим страха с доброта, пише Генералният секретар на ООН. Ние от своя страна можем да се надяваме, че усилията на държавите членки на ООН ще доведат действително до превенция на причините за увеличаващия се брой хора, принудени да напуснат дома си.

Всъщност да постигнеш мир не означава само да свалиш оръжията. Истинският мир изисква изграждане на мостове, борба с дискриминацията и зачитане на човешките права за всички хора по света.

Антониу Гутереш.

Генерален секретар на ООН

Занимание „Мирът е като

Започнете изречения и помолете участниците да ги довършат, например:

Мирът е като водата, защото.....

Мирът е като планината, защото.....

Мирът е като слон, защото

Мирът е като пеперуда, защото

Мирът е като злато, защото

Мирът е като да ядеш вкусна ягода, защото.....

Давайте на участниците малко време да помислят преди да прочетете следващото изречение. Направете така, че всеки ученик да участва поне веднъж. Отбележете, че няма вярно и грешно твърдение. Можете да запишете някои от най-сполучливите изречения и да закачите листа на стената.

Каква е целта?

Хората разбират мира по различен начин. Може да има нещо много мъничко, за което се грижим и му отдаваме цялото си внимание. Може да бъде и по-голямо от всичко, което си мислим за важно в живота на хората. Тази дейност ще пресъздаде една по-широка картина на това, какво може да означава мирът. След това може да сме способни да допринасяме за мира – около нас или по-далече.

Занимание „Добре дошъл ти, добре дошла аз”

Помолете всички участници да застанат в кръг. Прочетете изреченията, посочени като пример по-долу. Те се отнасят за хора с различни интереси, произход, навици и т.н. За този, за когото твърдението е вярно, ще танцува в средата на кръга, а другите ще плясат с ръце за него. След време може да се направи смяна на водещия на играта.

Примерни изречения:

- Нека да пляскаме с ръце за този, който е най-млад в своето семейство.
- Нека да пляскаме с ръце за този.... който има повече от двама братя и сестри.
- Нека пляскаме за този,чийто роден език не е български.
- Нека пляскаме за този,.... който вече е летял със самолет, преминавал граница, ставал свидетел на престрелки, на природно бедствие и т.н. И т.н...

Извод и дискусия: Тъй като всички сме уникални, това ни прави специални, нека празнуваме това.

Занимание „Линията на мира (и войната)”

Целта на това занимание е да се съберат гледните точки на младите хора по различни конкретни събития и как те виждат връзката между мира и войната. Освен това заниманието ще насърчи критичното мислене на участниците, ще им помогне да разговарят открито и да споделят своята перспектива и гледна точка.

!! Насърчавайте участниците да споделят своите гледни точки по темите, докато се опитват да свързват темата за мира с темата за войните.

Други цели:

Да се насърчи активното слушане на различни идеи, гледни точки и перспективи.

Да се повиши информираността относно непознати социални реалности.

Да се насърчава межкултурното разбирателство, диалога и уважението.

Материали

- Самозалепваща лента, въже, (най-малко 3 метра), за да се получи права линия

- Хартия с думата мир в единия край на линията, и думата война – в другия

- Бяла дъска / флипчарт и маркери

!! Важно е участниците да се разделят по възраст, ниво на зрялост. Въпросите да се адаптират, за да се получи най-доброто от дискусията.

Подготовка

Използвайте самозалепваща лента или бяло въже, за да очертаете линия на пода с дължина около 3 до 4 метра. Маркирайте единия край на линията с думата МИР, а другия, с думата ВОЙНА. Това е така нареченото спасително въже.

Помолете участниците да се съберат в средата на спасителното въже.

Изпълнение

Дейностите ще бъдат разпределени в пет кръга (броят на кръговете зависи от различните теми, които организаторите искат да разгледат). Във всеки кръг се представя ключова дума. Тя не се обяснява или дефинира. Думата се взема за отправна точка и в съответната ситуация участниците заемат място по «спасителното въже» според личната им преценка дали тя означава повече МИР или ВОЙНА.

Споменете първата дума от списъка и дайте на участниците известно време да помислят.

Думите са: миграция, медии, сигурност, глобализация, свободата на изразяване, доброволчество, развитие, толерантност.

След като участниците са взели решение къде да застанат върху «спасителното въже», водещият може да започне кратка дискусия (максимум 3 минути). Той моли участниците един след друг да обяснят 1) каква позиция са взели; 2) Защо и как свързват тази дума с думите МИР или ВОЙНА.

Тъй като някои думи са противоречиви, има тенденция дискусията да се отдалечи от темата за мира и войната. Гледайте да върнете разговора към основната тема.

Водещият трябва да насърчи участниците да водят диалог и да говорят един с друг, да задават въпроси и да коментират. Гледайте да водите дискусията така, че да не се

стигне до (словесно) насилие. Важно е да се насърчава откритостта и активното слушане.

Не забравяйте да си водите бележки по време на дискусията. Може да определите един от участниците, който да документира дискусията за справка по време на откритата дискусия по-късно.

Преминете към следващите думи и повторете стъпките, описани по-горе. Накрая благодарете на цялата група и ги помолете да седнат.

Дискусия (дебрифинг): Помолете участниците да споделят какво са научили от дейността, от другите, и за себе си. Как са се чувствали, докато са участвали в дейността? Било ли е трудно да чуят и разберат какво мислят другите, особено тези с различните идеи? Защо? Научили ли са нещо ново, нещо специфично? Дало ли им е заниманието ново разбиране за мира, за войната? Ако времето позволява, може да се върнете към предишните дискусии и да насочите отново към връзката с мира и войната. Гледайте дискусията да не стане дебат за кое е правилно и кое грешно. Това може да се случи, ако има участници с много силна привързаност към определени идеи.

Занимание „Впечатления от войната”

Има много телевизионни предавания и снимки във вестниците, от които учениците познават войната. Задачата на това занимание е да се споделят мисли за войната, като се работи с чувства и асоциации.

Подготовка: Учителят е събрал и копирал подходящ брой снимки от военни действия.

Изпълнение:

Помолете участниците да седнат в кръг и им раздайте хартия и химикалки.

Разстелете снимките лице надолу и помолете всеки да си вземе една снимка на случаен принцип.

Нека всеки погледне снимката си.

Дайте им една минута време да запишат първата си асоциация и чувство, след като са видели снимката.

След това им дайте още пет минути да структурират мислите си и да подготвят едноминутна презентация за снимката и за това как им е повлияла, как са се почувствали.

Нека всеки участник в определен ред да представи своята снимка и своите асоциации в продължение на една минута. Дайте кратко време за въпроси от страна на другите участници и си правете записки.

След като всички се изредят, се върнете към онези участници, за които сте преценили, че има какво още да кажат.

Направете обобщение на казаното. Може да записвате идеите още по време на дискусията върху флипчарт, така че всички участници да ги виждат и да запомнят най-важните въпроси, които са били поставени.

Снимки можете да свалите от страници със снимки на актуални конфликти в интернет.

Например:

<http://www.bbc.com/news/world-asia-41091563p>,

<http://www.bbc.com/news/world-middle-east-17258397>,

След въвеждане в по-общата тема за войната и мира преминете към връзката между войните и бежанските потоци.

Войните са принуждавали векове наред милиони хора да напускат своята родина. През 1912-1921 г. в Европа има буквално преселение на народите. Балканските войни 1912-1913 г. принуждават много българи, гърци и турци да бягат от домовете си. Малко след това в Османската империя са убити хиляди арменци. Първата световна война 1914-1918 превръща милиони хора в бежанци. В края на 1933 г. 65 000 бежанци са напуснали вече нацистка Германия, между тях както евреи, така и политически противници на нацисткия режим. По време на Втората световна война милиони хора бягат, за да се спасят от военните действия. След обявяването на мира през 1945 г. историците наброяват 30 млн. бежанци и изселени, предимно в Европа.

Днес броят на насилствено прокудените от домовете им хора е 65,6 млн. Бежанците, напуснали страната си, са 22,5 млн. Най-голямата бежанска криза след Втората световна война е причинена от гражданската война в Сирия. От март 2011 г. насам хората в Сирия живеят в разруха от нестихващи военни действия и насилие. Сирийските деца и семейства стават свидетели или жертви на насилие. Стотици хиляди са загиналите. Повече от половината население на Сирия е напуснало домовете си. 5,1 млн. сирийци са напуснали страната си като бежанци, а 6,3 млн. са вътрешно разселените. Половината от тях са деца.

Със сигурност ще се наложи да говорите за страха от бежанците и мигрантите.

На фона на данните за страданията на милиони хора, прокудени от домовете си, чуваме и преживяваме поредния терористичен акт в сърцето на Европа. Страхът ни лишава от естествения порив за съчувствие или доброта. Страхът храни екстремистки и авторитарни политически сили и заплашва демокрацията и свободите ни. Как да се справим с това е въпрос, който не можем да не си задаваме. Един от възможните отговори изглежда най-правилен. И той би трябвало да стъпи върху това, че не бива да губим спечелени веднъж свободи, че трябва да пазим трудно постигнатите международноправни норми, гарантиращи мира и сигурността, че заедно можем да откриваме с помощта на повече знания пътя напред.

В дискусията за връзката между бежанците и националната сигурност бихме могли да припомним, че международното бежанско право дава на държавите всички необходими инструменти да спира потенциалната връзка между бежанците и тероризма.

В член първи на Конвенцията на ООН за бежанците от 1951 г. се казва, че държавите могат да откажат статут на бежанец на тези, които са извършили престъпление против мира, военно престъпление или престъпление против човечеството или са извършили тежко престъпление от неpolitически характер извън страната, която им е дала убежище, преди да бъдат допуснати в тази страна като бежанци, или са виновни за извършването на деяния, противоречащи на целите и принципите на ООН. В член втори на Конвенцията се казва, че всеки бежанец има задължения към страната, в която се намира, които изискват от него по-конкретно да спазва законите и разпоредбите ѝ, както и да изпълнява мерките, предприети за поддържане на обществения ред. Член девети позволява вземане на мерки в интерес на държавната сигурност, а член 32 позволява експулсиране на бежанец по съображения за националната сигурност или опазването на обществения ред.

Занимание „Събираме куфара си”

Един от резултатите от войната е появата на бежанци, хора, които бягат от родните си места заради „напълно обосновани опасения, че могат да станат жертва на преследване по признака раса, вероизповедание, гражданство, принадлежност към определена социална група или политически убеждения” (чл. 1.А.2 на Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г.).

Прочетете следния сценарий:

„Вие сте преподавател в Дамаск. Вашият партньор е изчезнал и след това е открит убит. Вашето име се появява във вестник като лице, заподозряно в нелегална дейност срещу правителството. По-късно получавате писмо със заплаха за убийство заради политическа дейност. Вземате решение да бягате. Събирате бързо багажа си. Можете да вземете със себе си само пет категории вещи (тоалетни принадлежности, дрехи, снимки) и само толкова, колкото събира куфарът ви. Помнете, че никога няма да можете да се върнете в страната, в която сте живели досега”.

Помолете учениците да напишат своя списък. Ако са забравили да вземат статията във вестника или писмото със заплахите (единственото конкретно доказателство за властите в новата страна, където бягат заради „напълно обоснованите опасения да станат жертва на преследване”), кажете: „Отказано ви е убежище”. След още няколко такива примери обяснете определението за бежанец и важността на доказателствата за наличие на преследване. Обсъдете опита за вземане на решения в емоционално състояние и в състояние на стрес.

Разгледайте въпроса за бежанците в съвременния свят:

Къде има най-много бежанци?

Откъде са избягали и по каква причина?

Кой носи отговорност за решаване на техните проблеми?

Занимание „Защо хората напускат родното огнище?”

Този урок трябва да обясни на учениците, че хората напускат родината си по различни причини. Той трябва да им посочи разликата между доброволна и насилствена миграция.

Класът се разделя на две групи. Всяка група се нуждае от моливи и малки листчета. Учениците трябва да напишат на листчетата възможните според тях причини хората да напуснат родината си. Собственият им опит и знания могат да им помогнат. Те написват всяка причина върху отделно листче.

Когато групите са готови с изброяване и писане, учителят ги подканя да сортират своите бележки в две купчинки:

- Причини, поради които хората напускат родината си доброволно.
- Причини, поради които хората напускат своята родина срещу волята си.

След това класът отново се събира и съставя общ списък на причините – един за доброволната и втори за насилствената миграция.

Учителят поставя на дискусия понятията доброволна и насилствена миграция и насочва вниманието към това, че една група от недоброволните мигранти са бежанците.

Занимание „Да не допускаме бежански потоци“

В това занимание учениците трябва да се замислят за политическите, етичните и практически проблеми, които трябва да се преодолеят, за да няма бежански потоци.

Учениците образуват малки групи, в които разговарят за всичко, което според тях може да допринесе за ситуация, в която хората са принудени да бягат от дома си. След това споделят със съучениците си своите изводи и записват отделните точки върху дъската или на флипчарт.

Ако учениците се нуждаят от помощ, учителят може да даде тласък на дискусията с някои от следните предположения. При това учениците трябва да отговорят, че са съгласни, отчасти са съгласни или въобще не са съгласни с прочетените твърдения.

- *Нашето правителство би трябвало да налага икономически санкции на страните, които нарушават правата на човека и да не купуват нищо от тях.*
- *Нашето правителство би трябвало да наложи икономически санкции на правителствата, които нарушават правата на човека и да не им доставя икономическа помощ.*
- *Икономическите санкции не са решение, тъй като засягат преди всичко най-бедните.*
- *Ние не би трябвало да продаваме оръжия на страни, които нарушават правата на човека.*
- *Ние не би трябвало да продаваме оръжия на държави, които водят войни.*
- *Ако европейските страни не продават вече оръжие, ще се изгубят много работни места в оръжейната индустрия (шест от 12 най-големи производители на оръжия са от Европейския съюз).*
- *Трябва да изпратим сили на ООН, за да пазим населението от въоръжени действия и нарушения на правата на човека.*
- *Нямаме право да се месим във вътрешните работи на други страни.*
- *Една от основните причини за конфликти и напрежение са бедността и несправедливото разпределение на ресурси. Ние би трябвало*
 - . да предлагаме повече помощ за развитие,*
 - . да опрощаваме дълговете на бедните страни към по-богатите държави,*
 - . да променяме условията на търговия, за да могат бедните страни да получават по-добри цени за техния експорт.*
- *Всеки си е най-близък на себе си – нашето правителство не би трябвало да подкрепя никого в чужбина.*

След като учениците са обсъдили тези изказвания, могат в малко съчинение да изразят мислите си за това как да се избягват ситуации на напрежение и бойни действия.

Дискусията може да се съпровожда с разкази за актуални събития или за конфликти, които отново причиняват големи бежански потоци.

За актуална информация можете да използвате страниците на международни институции или на водещи световни медии:

<http://www.unhcr.org/>

<http://www.bbc.com/news/world>